

M U I H A M M U D

O Δ Y Σ Σ E I A Σ

P A Ψ Ω I A I A A.

S U M M A R I U M.

A Circe digressus venit in oram Cimmeriorum, eum ad locum, qui descensus ad manes perhibetur (1-22). Ibi sacris rite perfectis, scrobum compleat sanguine victimarum; at circumvolantibus animabus, nullam sinit attingere haustum, nisi prius Tiresias vates inde libasset (23-50). Primum obvio Elpenori sepulturam promittit; tum matrem videt, Anticleam; mox Tiresiam, cuius causa venerat, ex quo redditum ac reliquos vitae casus cognoscit (51-151); ex matre, quae iam ad haustum cruoris admittitur, fortunam domus suae (152-224): plures etiam priscarum videt heroïdum, Tyro, Antiopen, Alcmenen, Epicasten, Chloridem, Ledam, Iphimediam, Phaedram, Procridem, Ariadnen, Maeram, Clymenen, Eriphylen (225-332). Excitatus dcinde a Phaeacibus ad persequendum sermonem (333-376), heroës quoque, quorum animae occurrerint, recenset, Agamemnonem, de sua suorumque caede exponentem (377-466), Achillem, Patroclum, Antilochum, Aiacem maiorem (467-567); praeter hos, Minoëm iudicantem et feras sectantem Orionem; item Tityum, Tantalum, Sisyphum, variis suppliciis cruciatos; denique imaginem Herculis (568-626). Quibus visis, partim et colloquutus, ex Oceano revehitur in altum (627-640).

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

N e u i a.

Ἄνταρ ἐπεί δ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἥδε Θάλασσαν,
νῆα μὲν ἀρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλλα δῖαν,
ἐν δ' ἵστον τιθέμεσθα καὶ ἵστια νῆῃ μελαινῇ.
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἀν δὲ καὶ αὐτοὶ
βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυν χέοντες. 5
ἡμῖν δ' αὖ μετόπισθε νεὸς κυανοπρώδοιο
ἴκμενον οὐδον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἔταιρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
ἡμεῖς δ' ὅπλα ἔκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
ἡμεθα· τὴν δ' ἀνεμός τε κύβερνήτης τὸ ἕθυνεν. 10
τῆς δὲ πανημερίης τέταρθ' ἵστια ποντοπορούσης.
δύσετό τὸ ἡέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγνιαῖ.

'Η δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυδόρον Ὄκεανοῖο.
ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
ἥροι καὶ νεφέλη κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς 15
'Ηέλιος φυέθων καταδέρκεται ὀκτίνεσσιν,
οὐδὲ ὅπότ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,

οὐδ' ὅτε ἀνὰψ ἐπὶ γαῖαν ἀπὸ οὐρανόθεν προτράπηται.
ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὄλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσιν.

20 *νῆα μὲν, ἐνθ' ἐλθόντες, ἐκέλσαμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
εἴλόμεθ· αὐτοὶ δ' αὗτε παρὰ δόον Ωκεανοῦ
ἥμεν, ὅφδ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ· ὃν φράσε *Κίονη*.*

*"Ἐνθ' ἱερῆια μὲν Περιμήδης Εὔρυλοχός τε
ἐσχον· ἐγὼ δ' ἀορ ὁξὺ ἐφυστάμενος παρὰ μηροῦ,
25 βόθρον ὁξύ, ὅσσον τε πυγούσιον ἐνθα καὶ ἐνθα·
ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεόμην πᾶσιν νεκύεσσιν,
πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδεῖ οἶνῳ,
τὸ τρίτον αὐθ' ὑδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλινον.
πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,*

30 *ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στειραν βοῦν, ἥτις ἀρίστη,
ὅρειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν διν ἱερευσέμεν οἴῳ
παμμέλαν, ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισιν.
τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχωλῆσι λιτῆσι τε, ἐθνεα νεκρῶν,
35 ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
ἐς βόθρον, ὃς δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δὲ ἀγέροντο
ψυχαὶ ὑπὲξ Ἐρέβευς νεκύῶν κατατεθηώτων.*

*[νύμφαι τὸ ἥδεο τε, πολύτλητοι τε γέροντες,
παρθενικαὶ τὸ ἀταλαὶ, νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι·
40 πολλοὶ δὲ οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείησιν,
ἄνδρες Ἀρηΐφατοι, βεβροτωμένα τεύχε ἔχοντες·
οἵ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
θεσπεσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἥρει.]*

*δὴ τότε ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
45 μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῷ,
δείραντας κατακεῖαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,*

ιφθίμω τ' Ἀΐδη καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
αὐτὸς δὲ ξίφος ὁξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηδοῦ
ῆμην, οὐδὲ εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
αἷματος ἀστον ἴμεν, πρὸν Τειρεσίαο πυθέσθαι.

50

Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήροδος ἥλθεν ἑταίρου·
οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐδυοδείης·
σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
ἄκλαντον καὶ ἄθαπτον· ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἐπειγεν.
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἵδων, ἐλέησά τε θυμῷ,
καὶ μιν φωνήσας ἐπεια πτερόεντα προσηύδων.

55

Ἐλπήροδ, πῶς ἥλθες ὑπὸ ζόφον ἡερόεντα;
ἔφθης πεζὸς ἐών, ἦ ἐγὼ σὺν νηῆ μελαίνη;

Ως ἐφάμην· ὁ δέ μὲν οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ.

60

[Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχανος Οδυσσεῦ]
ἀσέ με δαιμονος αἴστα κακὴ καὶ ἀθέσφατος οἶνος·
Κίρκης δὲ ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
ἄψοδὸν καταβῆναι, ἵδων ἐς κλίμακα μακρήν,
ἄλλὰ καταντικὸν τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
ἀστραγάλων ἔάγη, ψυχὴ δὲ Ἀΐδόςδε κατῆλθεν.

65

νῦν δέ σε τῶν ὅπιθεν γοννάζομαι, οὐ παρεόντων,
πρός τοὺς ἀλόχουν καὶ πατρός, ὁ στρέπει τυτθὸν ἔόντα,
Τηλεμάχου θὲ, ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
οἶδα γὰρ, ὡς ἐνθένδε πιὼν δόμουν ἐξ Ἀΐδαιο
νησον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα·

70

ἐνθα στρέπειτα, ἄναξ, κέλομαι μηῆσασθαι ἐμεῖο·
μή μὲν ἄκλαντον, ἄθαπτον, ἵδων ὅπιθεν καταλείπειν,
νοσφισθείς, μή τοι τι θεῶν μῆρυμα γένωμαι·
ἄλλά με κακεῖαι σὺν τεύχεσιν, ἀστα μοὶ ἐστιν,
σῆμά τέ μοι χεῦαι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,

75

ἀνδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἐσπομένοισι πυθέσθαι·
ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τὸ ἐπὶ τύμβῳ ἔρετμόν,
τῷ καὶ ζωὸς ἔργσσον, ἐών μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν.

Ως ἔφατ̄· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
80 ταῦτά τοι, ὃ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.

Νῷι μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν,
ημεθ̄· ἐγὼ μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἴματι φάσγανον ἵσχων,
εἰδῶλον δὲ ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγόρευεν.

Ἔλθε δὲ ἐπὶ ψυχὴν μητρὸς πατατεθητηλῆς,
85 Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος, Ἀντίκλεια,
τὴν ζωὴν πατέλειπον, ἵων εἰς Ἰλιον ἤρην.
τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἴδων, ἐλέησά τε θυμῷ·
ἄλλ' οὐδὲ ὡς εἴων προτέρην, πυκνόν περ ἀχεύων,
αἵματος ἄσσον ἤμεν, ποὺν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
90 Ἔλθε δὲ ἐπὶ ψυχὴν Θηβαίου Τειρεσίαο,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δὲ ἔγνω καὶ προσέειπεν·

[Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμῆχαν Ὁδυσσεῦ]
τίπτ' αὐτὸν, ὃ δύστηνε, λιπῶν φάος ἡσλίοιο,
ἢ λυθεσ, ὅφρα ἴδῃ κέκυας καὶ ἀτέρπεα χῶρον;
95 ἄλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἀπισχε δὲ φάσγανον ὁξύ,
αἵματος ὅφρα πίω, καὶ τοι νημερτέα εἶπω.

Ως φάτ̄· ἐγὼ δὲ ἀναχασσάμενος, ξέφος ἀργυρόηλον
κουλεῷ ἐγκατέπηξ· δὲ δὲ ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαιών,
καὶ τότε δή μὲν ἐπέεσσι προστήνδα μάντις ἀμύμων·
100 Νόστον δίζηαι μελιηδέα, φαιδιμὸν Ὁδυσσεῦ·
τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ διῶ
λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἔξαλάωσας.
ἄλλ' ἔτι μέν κε καὶ ὡς, κακά περ πάσχοντες, ἵκοισθε,

αὶ κὲ ἐθέλης σὸν θυμὸν ἔρυναιεῖν καὶ ἔταιρον, 105
 ὅππότε κε πρῶτον πελάσης εὐεργέα νῆα
 Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον·
 βοσκομένας δὲ εῦρητε βόας καὶ ἵφια μῆλα
 Ἡελίου, δις πάντ' ἐφορᾶ καὶ πάντ' ἐπακούει.
 τὰς εἰ μέν κὲ ἀστινέας ἔάφεις, νόστου τε μέδηαι, 110
 καὶ νεν ἔτ' εἰς Ἱθάκην, κακά περ πάσχοντες, ἴκοισθε.
 εὶ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομεν ὄλεθρον
 νῆι τε καὶ ἐτάροις· αὐτὸς δὲ εἴπερ νεν ἀλύξης,
 ὁψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέστας ἀπὸ πάντας ἔταιρους,
 τηὸς ἐπὶ ἀλλοτρίης· δήεις δὲν πήματα οἴκω, 115
 ἀνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν,
 μνώμενοι ἀντιθέην ἀλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἀλλ ἥτοι κείων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
 αὐτὰρ ἐπὴν μηνιστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
 κτείνης, ἡὲ δόλῳ, ἡ ἀμφαδὸν ὁξεῖ χαλιῷ, 120
 ἔρχεσθαι δὴ ἐπειτα, λαβὼν εὐῆρες ἐρετμόν,
 εἰςόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἵ οὐκ ἵσασι θάλασσαν
 ἀνέρες, οὐδέ τοι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν.
 οὐδὲν ἄρα τοιγέτεροι νέας φοινικοπαρήσους,
 οὐδὲν εὐῆρες ἐρετμά, τάτε πτερὸν νηυσὶ πέλονται. 125
 σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλιστα φοινικοπαρήσους,
 ὅππότε κεν δή τοι ξυμβλημένος ἄλλος ὁδίτης
 φήη, ἀθηρολογὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὅμῳ,
 καὶ τότε δὴ γαῖη πήξας εὐῆρες ἐρετμόν,
 ἕρεξας ιερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτί, 130
 ἀργειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τὸν ἐπιβήτερα οὐπρόσων,
 οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν τοι μεμιγμένον εἶδας ἐκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὸν ἔχουσιν,

πᾶσι μάλ' ἔξειης· Θάνατος δέ τοι ἐξ ἄλος αὐτῷ
 135 ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὃς κέ σε πέφνῃ
 γήρᾳ ὑπὸ λιπαρῶ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαιοὶ^{λόβιοι} ἔσσονται· τάδε τοι νημερτέα εἴρω.

Ὦς ἔφατ· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
 Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοὶ.
 140 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως οὐατάλεξον·
 μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν οὐατατεθνητίης.
 ἡ δ' ἀκέινος ἥσται σχεδὸν αἴματος, οὐδὲν υἱὸν
 ἔτλη ἔσαντα ἴδειν, οὐδὲ προτιμοθήσασθαι.
 εἰπέ, ἄναξ, πῶς μέν με ἀναγνοίη τὸν ἔόντα.

145 Ὦς ἔφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν.
 ἔγιδιον τοι ἔπος ἐρέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω·
 οὐτινα μέν κεν ἔργις νεκύων οὐατατεθνητῶν
 αἵματος ἄσσον ἴμεν, οὐδὲ τοι νημερτὲς ἐνύψει·
 ὃ δέ κ' ἐπιφθονέοις, οὐδὲ τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσσω.
 150 Ὦς φαμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄιδος εἴσω
 Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ οὐατὰ θέσφατ ἐλεξεν.
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὅφρ' ἐπὶ μήτηρ
 ἥλυθε, καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
 καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

155 Τέκνον ἔμόν, πῶς ἥλθες ὑπὸ ζόφου ηερόεντα,
 ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι,
 [μέσσω γάρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ φέεθρα,
 Σκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔπως ἔστι περῆσαι,
 πεζὸν ἔόντ, ἦν μήτις ἔχη εὐεργέα νῆα.]

160 ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' οὐανεις,
 νηΐ τε καὶ ἐτάροισι, πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἥλθες
 εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἴδες ἐνὶ μεγάροισι γυναικα;

Ως ἔφατ². αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
μῆτερ ἐμή, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
ψυχὴ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.

165

οὐ γάρ πω σκεδὸν ἥλθον Ἀχαιίδος, οὐδέ πω ἀμῆς
γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι δῖζύν,
εξ οὗ τὰ πρώτισθ³ ἐπόμην Ἀγαμέμνονι δίω
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· 170
τίς νύ σε Κήρος ἐδάμασσε ταυτηλγέος Θανάτοιο;
ἢ δολιχὴ νοῦσος; ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
οἵς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.

εἰπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ νίέος, δὸν κατέλειπον,
ἢ ἔτι πάρι κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἢ τις ἥδη 175
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλίρ τε νόον τε,
ἢ μένει παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει.
ἢ ἥδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὄστις ἄριστος.

Ως ἔφάμην· ἡ δ' αὐτίκ² ἀμείβετο πότνια μῆτηρ· 180
καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· δῖζυραι δέ οἱ αἰεὶ¹
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἥματα δακρυχεούσῃ.
σὸν δ' οὐπώ τις ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἔκηλος
Τηλέμαχος τεμένη νέμεται, καὶ δαῖτας ἔίσας 185
δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ³ ἀλεγύνειν·
πάντες γὰρ καλέουσι. πατήρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὖναὶ
δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ χύτεα σιγαλόεντα·
ἀλλ' ὅγε χεῦμα μὲν εῦδει, ὅθι διωρεῖς, ἐνὶ οἴκῳ,
ἐν κόνι ἄγχι πυρός, πανὰ δὲ χροὶ εἴματα εἶται· 190

αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθησι θέρος, τεθαλυῖα τὸ δύωρη,
πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήσαται εὖναι·

- 195 ἐνθ' ὅγε κεῖται ἄχεων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀεξει,
σὸν πότμον γοόων· χαλεπὸν δὲ ἐπὶ γῆρας ἵκανει.
οὗτο γάρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον·
οὔτε μέ γένει μεγάροισιν ἔυσκοπος Ἰοχέαιδα
οῖς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.
200 οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἢτε μάλιστα
τηκεδόνι στυγεοῇ μελέων ἔξειλετο θυμόν·
ἄλλα με σός τε πόθος, τά τε μῆδεα, φαιδιμὸν Ὀδυσσεῖ,
σή τοι ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηγόρα.

Ως ἔφατο· αὐτὰρ ἔγωγέντος φρεσὶ μεριμνοῖξας
205 μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνητίης·

τοῖς μὲν ἐφωριμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει,
τοῖς δέ μοι ἐν χειρῶν, σκιῇ εἴκελον ἢ καὶ ὀνείρῳ,
ἔπτατο· ἐμοὶ δὲ ἄχος ὁξὺ γενέσκετο ηρόθι μᾶλλον·
καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσηγόρων·

- 210 Μῆτρεος ἐμή, τί νύ μὲν μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
ὄφρα καὶ εἰνὶ Αἴδαο, φίλας περὶ χεῖρος βαλόντε,
ἀμφοτέροις ιρνεροῖο τεταρπόμεσθα γόοιο;
ἢ τί μοι εἰδωλον τόδε ἀγανὴ Περσεφόνεια
ώτρουν, ὄφρα ἔτι μᾶλλον ὁδυρόμενος στεναχίζω;

- 215 Ως ἐφάμην· ἡ δὲ αὐτίκεν ἀμείβετο πότια μήτηρ·
ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
οὔτε σε Περσεφόνεια, Λιός θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,
ἄλλη αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνωσιν·
οὐ γάρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
220 ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς ιρατερὸν μένος αἰθομένοιο

δαμνῷ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ' ὁστέα θυμός·
ψυχὴ δ', ἥντ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πεπότηται.
ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπηςθα γυναικί.

Νῷ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ'. αἱ δὲ γυναικες 225
ἥλυθον - ὥτουνεν γὰρ ἀγανὴ Περσεφόνεια -
ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν ἥδε θύγατρες·
αἱ δὲ ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἥγερέθοντο.
αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ἐρέομι ἐκάστην·
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή· 230
σπαστάμενος τανύηκες ἄσῳ παχέος παρὰ μηροῦ,
οὐκ εἴων πιέειν ἄμα πάσας αἷμα κελαινόν.
αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπῆϊσαν, ἥδε ἐκάστη
οὖν γόνον ἔξαγόρευεν· ἐγὼ δὲ ἐρέεινον ἀπάσας.

Ἐνθ' ἦτοι πρώτην Τυρὸν ἴδον εὐπατέρειαν, 235
ἡ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
φῆ δὲ Κοηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο·
ἡ Ποταμοῦ ἡράσσατ', Ἐνιπῆος Θείοιο,
ος πολὺ νάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησιν·
καὶ δὲ ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο ναλὰ ὁέεθρα. 240
τῷ δὲ ἄρδε εεισάμενος γαιόχος Ἐννοσίγαιος
ἐν προχοῆς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·
πορφύρεον δὲ ἄρα κῦμα περιστάθη, οὐρεῖ ἴσον,
κυρτωθέν· ιούψεν δὲ θεὸν, θυητήν τε γυναικα.
[λύσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δὲ ὑπνον ἔχενεν.] 245
αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
ἐν τῷ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἐπος τῷ ἔφατ', ἐν τῷ ὀνόμαζεν·
Χαῖρε, γύναι, φιλότητι! περιπλομένου δὲ ἐνιαυτοῦ
τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφάλιοι εὐγαί-

250 ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν, ἀτιταλλέμεναι τε.
νῦν δὲ ἔχεν πρὸς δῶμα, καὶ ἵσχεο, μηδὲ ὄνομήν της·
αὐτὰρ ἐγώ τοι εἴμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.

Ὦς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
ἡ δὲ ὑποκυσσαμένη, Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα·

255 τὸ κρατερὸν θεράποντε *Διὸς* μεγάλοιο γενέσθη
ἀμφοτέρῳ· Πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἱαωλκῷ
ναῖς πολύρρηνος· δὲ ἦρ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι.
τοὺς δὲ ἑτέρους Κρηθῆι τέκεν βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τὸ δέ Φέρητ', *Αμυθάονά* δὲ ἵππιοχάρην.

260 Τὴν δὲ μέτ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θύγατρα,
ἥ δὴ καὶ Διὸς εὐχετὲν ἐν ἀγκοίνησιν ἰαῦσαι·
καὶ δέ ἔτεκεν δύο παῖδας, *Αμφίονά* τε *Ζῆθόν* τε,
οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταπύλοιο,
πύργωσάν τε· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γένεται
265 ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερὸν περ ἔόντε.

Τὴν δὲ μέτ' Ἀλκιμήνην ἴδον, *Αμφιτρύωνος* ἄκοιτην,
ἥ δέ *Ηρακλῆα* θρασυμέμνονα, θυμολέοντα,
γείναται, ἐν ἀγκοίνησι *Διὸς* μεγάλοιο μιγεῖσα·
καὶ *Μεγάρην*, *Κρείοντος* ὑπερθύμοιο θύγατρα,
270 τὴν ἔχεν *Αμφιτρύωνος* νήσος, μένος αὖτεν ἀτειχῆς.

Μητέρα τὸν Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην,
ἥ μέγα ἔογον ἔρεξεν αἰδοσείησι νόοιο,
γημαμένη ωντὸν· δὲ δὲν πατέρος ἔξεναριξας
γῆμεν· ἀφαρ δὲ ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
275 ἀλλ' δὲ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων
Καδμείων ἥγασσε, θεῶν ὄλοὰς διὰ βουλάς·
ἥ δὲ ἔβη εἰς *Αΐδαο* πυλάρταο κρατεροῖο,
ἀψαμένη βρόχον αὐτὸν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,

ῳ ἄχει σχομένη· τῷ δὲ ἀλγεα κάλλιπτο πίσσω
πολλὰ μάλιστα, ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσιν. 280

Καὶ Χλῶδιν εἶδον περικαλλέα· τίν ποτε Νηλεὺς
γῆμεν ἔὸν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
ὅπλοτάτην πούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαιο,
ὅς ποτὲ ἐν Ὁοχομενῷ Μινυηῖῳ ἵψι ἄνασσεν.
ἡ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα, 285

Νέστορά τε Χρομίον τε Περικλύμενόν τὲ ἀγέρωχον.
τοῖσι δὲ ἐπὶ ἴφθιμην Πηρὼ τέκε, Θαῦμα βροτοῖσιν,
τὴν πάντες μιώοντο περιπτίται· οὐδέ τι Νηλεὺς
τῷ ἐδίδουν, ὃς μὴ ἔλικας βόας εὐδυμετώπους

ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληείης 290
ἀργαλέας· τὰς δὲ οἵος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
ξελάχην· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ Μοῖρος ἐπέδησεν,
δεσμοὶ τὲ ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
ἄλλος δὲ δὴ μῆνες τε καὶ ἡμέραι εἴσετελεῦντο,
ἄψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὁραι,
καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληείη,
θέσφατα πάντα εἰπόντα· Λιὸς δὲ ἐτελείετο βουλή.

Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
ἥ δὲ ὑπὸ Τυνδαρέω κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
Κάστορά θὲν πόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα. 300
τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἷα·
οἵ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
ἄλλοτε μὲν ζώουστε ἐτερήμεροι, ἄλλοτε δὲ αὖτε
τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγχαστε ἵσα θεοῖσιν.

Τίν δὲ μέτ' Ἰφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν, 305
εἴσιδον, ἥ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι·
καὶ δὲ ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίω δὲ γενέσθην,

Ωτόν τὸ ἀντίθεον, τηλειλειτόν τὸ Ἐφιάλτην·
οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος Ἀρουρα,
310 καὶ πολὺ καλλίστους, μετά γε κλυτὸν Ωρίωνα.
ἐννέωροι γάρ τοίγε καὶ ἐννεαπήχεες ἡσταν
εῦρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυνοι.
οἵ δα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην, ἐν Ὁλύμπῳ
φυλόπιδα στήσειν πολυάηπος πολέμοιο.
315 Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτάρ ἐπ' Ὅσσα
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
καὶ νύ κεν ἔξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἱκοντο·
ἄλλ' ὅλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἥγκομος τέκε Ληιώ,
ἀμφοτέρω, πρὸν σφῶν ὑπὸ κροτάφοισιν ἴοντος
320 ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυς εὐανθεῖ λάχνη.
Φαιδρην τε Πρόοιν τε ἴδον, καλίν τὸ Ἀριάδνην,
κούρην Μίνωος δλούρφονος, ἣν ποτε Θησεὺς
ἐκ Κρήτης ἐς γονὸν Ἀθηνάων ἰεράων
ἥγε μὲν, οὐδὲ ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἀρτεμις ἔκτο
325 Δίη ἐν ἀμφιρόντῃ, Διονύσου μαρτυρίησιν.

Μαῖράντε Κλυμένην τε ἴδον, στυγεοήν τὸ Ἐριφύλην,
ἢ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήντα.
πάσας δ' οὐκ ἀν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδὲ ὄνομήρω,
ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον ἡδὲ θύγατρας.
330 πρὸν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῖτ̄ ἀμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὥρη
εῦδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ̄ ἐς ἐταίρους,
ἢ αὐτοῦ· πομπῇ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελίσσει.

Ως ἔφαθ̄· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκήν ἐγένοντο σιωπῆ·
κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόντα.
335 τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἥρχειο μέθων·
Φαιήκες, πῶς ὑμῖν ἀνήρ ὅδε φαίνεται εἶναι,

εῖδός τε μέγεθός τις ἵδε φρένας ἔνδον εἴσας ;
 ξεῖνος δ' αὐτὸν ἐμός ἐστιν· ἔκαστος δ' ἔμμορφε τιμῆς·
 τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
 οὗτω χρηζούντι πολούντες· πολλὰ γὰρ ὑμιν
 κήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἴότητι, οὐεονται.

340

Τοῖσι δὲ οὐαὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένης·
 [οἵ δὴ Φαιήνων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦν·]

Ω φίλοι, οὐ μάνημιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδὲ ἀπὸ δόξης
 μυθεῖται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε·
 Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδε ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.

345

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 τοῦτο μὲν οὗτοι δὴ ἔσται ἔπος, αἱρετοῦ
 ζωὸς Φαιήνεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων, 350
 ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὐλοιον, αἰξόνε πᾶσαν
 δωτίνην τελέσω· πομπή δ' ἀνδρεσσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ ιοάτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ.

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προεέφη πολύμητις
 Ὁδυσσεύς.

Ἀλκίνοος ιρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, 355
 εἴ με οὐαὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνετν,
 πομπήν τ' ὁρύνοιτε, οὐαὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
 οὐαὶ κε τὸ βουλοίμην, οὐαὶ κεν πολὺ νέρδιον εἴη,
 πλειοτέρη σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατροίδ' ἵκεσθαι·
 οὐαὶ καὶ αἰδοιότερος οὐαὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴη
 πᾶσιν, ὅσοι μὲν Ἰθάκηνδε ἴδοιατο νοστήσαντα.

360

Τὸν δὲ αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Ὡς Ὁδυσσεῦ, τὸ μὲν οὖτι σὲ εἴσκομεν εἰςօρόωντες,
 ἡπεροπῆά τ' ἔμεν οὐαὶ ἐπίκλοπον, οἵα τε πολλοὺς

- 365 βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·
σοὶ δ' ἐπι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί·
μῆθον δ', ὡς ὅτ' ἀοιδός, ἐπισταμένως κατέλεξας,
πάντων τὸν Ἀργείων, σέο τὸν αὐτοῦ, κήδεα λυγρά.
370 ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἴ τινας ἀντιθέων ἑτάρων ἴδεις, οἵ τοι ἀμὲν αὐτῷ
Ἰλιον εἰς ἀμὲν ἔποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
νῦν δὲ μάλα μακρὴ, ἀθέτειφατος· οὐδέ πω ὥρη
εῦδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέξειλα ἔργα.
375 καὶ νεν ἐσ ἡῶ δῖαιν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
τλαιής ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μνηστασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·
Ἄλινος ορεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ώρη μὲν πολέων μένθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου·
380 εἰ δ' ἐτὸνούεμεναι γε λιλαίεαι, οὐκ ἀν ἔγωγε
τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερος ἄλλ' ἀγορεῦσαι,
κήδε ἐμῶν ἑτάρων, οἵ δὴ μετόπισθεν ὅλοντο·
οἵ Τριῶν μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀυτήν,
ἐν νόστῳ δὲ ἀπόλοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.
385 Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδαστ' ἄλλυδις ἄλλη
ἄγνη Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
ἡλθε δὲ ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτοβίδαο
ἀχνυμένη· περὶ δὲ ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἀμὲν αὐτῷ
οἴκω ἐν Αἴγισθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
390 ἔγνω δὲ αἷψ' ἐμὲ νεῖνος, ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν·
ιλαῖε δὲ ὅγε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυνον εἰβων,
πιτνὰς εἰς ἐμὲ χειρας, δρέξασθαι μενεαίνων·
ἄλλ' οὐ γάρ οἱ ἐτὸν ἦν ἵς ἔμπεδος, οὐδέ τι κίκνος,

οἵη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυστα ἴδων, ἐλέησά τε θυμῷ,
καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσηύδων.

395

Ἄτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
τίς νῦ σε Κῆρο ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
ἡέ σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὅστις ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀὔτην; 400
ἡέ σ' ἀνάρσιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
βοῦς περιταμνύμενον ἥδ' οἰῶν πώεια καλά,
ηὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἥδὲ γυναικῶν;

Ως ἐφάμην· δέ μ' αὐτὶν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,
οὗτε μέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὅστις ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀὔτην,
οὗτε μ' ἀνάρσιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου·
ἄλλα μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε,
ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλέσσας, 410
δειπνίσσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
ὡς θάνον οἰκτίστω θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἐταῖροι
νωλεμέως κτείνοντο, σύες ὡς ἀργιόδοντες,
οἵ δά τ' ἐν ἀφρειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
ἢ γάμῳ ἢ ἐράνῳ ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλνίῃ. 415

ἥδη μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
μουνάξ κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατεοῇ ὕσμίνῃ·
ἄλλα κε κεῖνα μάλιστα ἴδων ὀλοφύραο θυμῷ,
ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας,
κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἄπιαν αἴματι θῦν. 420
οἰκτροτάτην δ' ἦκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρός,
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις

Odyss. I.

P

ἀμφ' ἐμοὶ· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαῖῃ χειροῖς ἀείδων
 βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἡ δὲ κυνῶπις
 425 νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη, ίόντι περ εἰς Ἀΐδαο,
 χερσὶ κατ' ὄφθαλμοὺς ἐλέειν, σύν τε στόμῳ ἐρεῖσαι.
 ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
 ἥτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὸν ἔργα βάληται.
 οἶον δὴ καὶ κείνη ἐμέτσατο ἔργον ἀεικές,
 430 κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον· ἥτοι ἔφην γε
 ἀσπάσιος παιδεσσιν ἵδε δμώεσσιν ἐμοῖσιν
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λύγρῳ εἰδυῖα
 οἵ τε κατ' αἰσχος ἔχενε καὶ ἐσσομένησιν ὀπίσσω
 θηλυτέρησι γυναιξὶ, καὶ ἡ νέη εὐεργός ἔησιν.
 435 Ὡς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὃ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐκπάγλως ἤχθησ, γυναικείας διὰ βουλάς,
 ἐξ ἀρχῆς· Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἴνεια πολλοὶ·
 σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤστιν τηλόθ' ἔόντι.
 440 Ὡς ἔφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 τῷ νῦν μήποτε καὶ σὺ γυναικέ περ ἥπιος εἴναι,
 μηδ' οἱ μῆδον ἀπαντα πιφαυσκέμεν, ὃν καὶ εὗ εἰδῆς,
 ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκουμμένον εἴναι.
 ἀλλ' οὐ σοίγ', Ὁδυσεῦ, φόνος ἔσσεται ἐκ γε γυναικός.
 445 λίην γάρ πινυτή τε, καὶ εὗ φρεσὶ μήδεα οἶδεν,
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφεων Πηγελόπεια.
 ἦ μέν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
 ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
 νήπιος, ὃς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἴζει ἀριθμῷ,
 450 ὅλβιος· ἦ γάρ τένγε πατήρ φίλος ὅψεται ἐλθών,
 καὶ κεῖνος πατέρα προεπιύξεται, ἦ θέμις ἐστίν.

ἡ δ' ἐμὴ οὐδέ περ νῖος ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
οφθαλμοῖσιν ἔαστε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
κούβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 455
νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.
ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἴ̄ που ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
ἢ̄ που ἐν Ὁρομενῷ, ἢ̄ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι, 460
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὁρέστης.

Ὦς ἔφατ̄· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἄτρειδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
ζώει ὅγ̄ ἢ̄ τέθνηκε· καὶ δὲ διαβάζειν.

Νῦν μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν, 465
ἔσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυν χέοντες.

Ὕπλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ̄, ὃς ἀριστος ἔην εἰδός τε δέμας τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. 470
ἔγνω δὲ ψυχὴ με ποδώκεος Αἴαντος,
καὶ δὲ διοφυρομένη ἐπεια πτερόεντα προσηύδα.

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμῆχαν Ὅδυσσεον,
σχέτλιε, τίπτ̄ ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
πῶς ἔτλης Ἀϊδόςδε κατελθέμεν, ἐνθα τε νεκροὶ 475
ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἰδωλα καμόντων;

Ὦς ἔφατ̄· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος νιὲ, μέγα φέρτατ̄ Ἀχαιῶν,
ἡλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ̄ τινα βουλὴν
εἴποι, διπος Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἵκοιμην. 480

οὐ γάρ πω σχεδὸν ἥλθον Ἀχαιόδος, οὐδέ πω ἀμῆς
 γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω πανά· σεϊο δ', Ἀχιλλεῦ,
 οὗτις ἀνὴρ προπάρθοιδε μακάρτατος, οὐτ' ἄρδ' ὅπίσσω.
 ποὺν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν, ἵστα θεοῖσιν,
 485 Ἀογεῖοι, νῦν αὖτε μέγα προτέεις νεκύεσσιν,
 ἐνθάδ' ἐών· τῷ μήτι θανὼν ἀκαχίζεν, Ἀχιλλεῦ.

“Ως ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα, φαιδιμ' Ὁδυσσεῦ·
 βουλοίμην κ' ἐπάρδουρος ἐών θητευέμεν ἄλλῳ,
 490 ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, τῷ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
 ή πᾶσιν νεκύεσσι παταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
 ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγανοῦ μῦθον ἔντοπε,
 ή ἐπειτ' ἐς πόλεμον πρόμοις ἔμμεναι, ηὲ καὶ οὐκί.
 εἰπὲ δέ μοι, Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσται,
 495 ή ἐτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μνημιδόνεσσιν,
 ή μιν ὑπιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 οὐνεικά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χειράς τε πόδας τε.
 οὐ γὰρ ἐγών ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς Ἡλλοιο,
 τοῖος ἐών, οἵος ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρεῖη
 500 πέφρον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀογείοισιν.
 εἰ τοῖός δ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
 τῷ κέ τεω στύξαιμι μένος καὶ χειράς ἀπάτους,
 οἱ κεῖνον βιώωνται, εέργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς.

“Ως ἔφατ· αὐτάρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 505 ἡτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὕτι πέπυσμαι·
 αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
 πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὡς με πελεύεις·
 αὐτὸς γάρ μιν ἐγώ κοίλης ἐπὶ νηὸς ἐίσης
 ἥγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούνς.

- ἵποι ὅτ᾽ ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζούμεθα βουλάς, 510
 αἰὲν πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐκ ἡμάρτανε μύθων.
 Νέστωρ τὸν ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἴω.
 αὐτὰρ ὅτ᾽ ἐν πεδίῳ Τρώων μαρνούμεθα χαλιῷ,
 οὐποτὲ ἐνὶ πληθυῆ μένεν ἀνδρῶν, οὐδὲ ἐν δυὶς,
 ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ δὲ μένος οὐδενὶ εἴκων. 515
 πολλοὺς δὲ ἀνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δημοτῇ.
 πάντας δὲ οὐκ ἀν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδὲ δοκοῦμεν,
 ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
 ἀλλ᾽ οἶν τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλιῷ,
 ἥρως Εὐρύπιλον· πολλοὶ δὲ ἀμφὶ αὐτὸν ἐταῖροι 520
 Κήτειοι πτείνοντο, γυναιῶν εἴνεκα δώρων.
 κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
 αὐτὰρ ὅτ᾽ εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, δὲν οὔμ' Ἐπειός,
 Ἀργείων οἵ ἄριστοι, ἐμοὶ δὲ ἐπὶ πάντῃ ἐτέταλτο.
 [ἥμεν ἀνακλίναι πυκνὸν λόχον, ἥδε ἐπιθεῖναι.] 525
 ἐνθὲ ἄλλοι Λαναῶν ἡγήτορες ἥδε μέδοντες
 δάκρυά τε ὠμόδργνυντο, τρέμον δέ το δύο γυναίκαστον.
 κεῖνον δὲ οὐποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον διφθαλμοῖσιν
 οὐτὲ ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον, οὐτε παρειῶν
 δάκρυ ὁμορξάμενον· δέ με μάλα πόλλα ἱκέτευεν 530
 ἵππόθεν ἔξιμεναι, ξίφεος δὲ ἐπεμαίετο κώπην,
 καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
 ἀλλ᾽ ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπύρ,
 μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν
 ἀσκηθήσεις, οὐτέ ἄρδε βεβλημένος ὀξεῖ χαλιῷ, 535
 οὐτέ αὐτοσχεδίην οὐτασμένος· οἴα τε πολλὰ
 γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμίξ δέ τε μαίνεται Ἀρης.
 Ως ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο

φοίτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
540 γηθοσύνη, ὃ οἱ νίὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.

Αἱ δὲ ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων πατατεθνηώτων
έστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδει ἐκάστη.
οἵη δὲ Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἴνεκα νίκης,
545 τὴν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος παρὰ νηυσίν,
τεύχεσιν ἀμφὶ Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.
[παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήρη.]
ώς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ·
τοίην γάρ κεφαλὴν ἔνεκ αὐτῶν γαῖα πατέσχεν,
550 Αἴανθος, ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δὲ ἔργα τέτυκτο
τῶν ἄλλων Λαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν.

Αἴαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἀρέ οὐμελλεις
οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου, εἴνεκα τευχέων
555 οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σεϊο δὲ Ἀχαιοὶ
ἴσον Ἀχιλῆος κεφαλῆ Πηληϊάδαο,
ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
αἴτιος, ἄλλὰ Ζεὺς Λαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
560 ἐπιέγλως ἥχθηρε· τεὶν δὲ ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
ἄλλ' ἄγε δεῦρο, ἄναξ, ἵν' ἐπος καὶ μῆθον ἀκούσῃς
ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήρορα θυμόν.

Ὦς ἐφάμην· ὃ δέ μὲν οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
ψυχὰς εἰς Ἐρεβος νεκύων πατατεθνηώτων.
565 ἐνθα κέ διμῶς προσέφη κεχολωμένος, ἦ κεν ἐγὼ τόν,
ἄλλα μοι ἥθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
τῶν ἄλλων ψυχὰς ἴδεειν πατατεθνηώτων.

"Ἐνθ' ἦτοι Μίνωα ἴδον, Λιὸς ἀγλαὸν νίόν,
χρύσεον σκηπτρὸν ἔχοντα, Θεμιστεύοντα νέκυσσιν,
ἥμενον· οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκαιος εἴροντο ἄνακτο,
ἥμενοι ἐσταότες τε, κατ' εὐρυπυλές Ἀΐδος δῶ. 570

Τὸν δέ μετ' Ὄριωνα πελώριον εἰςενόησα,
θῆρας ὅμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὕδεσσιν,
χεοσὶν ἔχων φόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγέες. 575

Καὶ Τίτυρον εἶδον, Γαίης ἐρικυδέος νίόν,
κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα·
γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένω ἥπαρ ἔκεισον,
δέοτρον ἔσω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χεοσὶν.
Λητώ γὰρ ἡλικησε, Λιὸς κυδρὸν πιστάκοιτιν, 580
Πυθώδ' ἐρχομένην, διὰ καλλιχόδουν Πανοπῆος.

Καὶ μὴν Τάνταλον εἰςεῖδον, χαλέπ' ἄλγε ἔχοντα,
ἐσταότ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ·
στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι.
ὅστάπι γὰρ κύψει ὁ γέρων, πιέειν μενεαίνων, 585
τοσσάχ' ὑδωρ ἀπολέγεται ἀναβροχέν· ἀμφὶ δὲ ποσεῖν
γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταξήρασκε δὲ δαιμῶν,
δένδρεα δ' ὑψηπέτηλα κατόκοηθεν χέει καρπόν,
οὐχναι καὶ ὕσιαι καὶ μηλέαι ἀγλαέκαρπαι,
συκαι τε γλυκεραι καὶ ἐλαιαι τηλεθώσκει. 590
τῶν διότι ἵθύσει ὁ γέρων ἐπὶ χεοσὶ μάσασθαι,
τὰς δ' ἀνεμος φίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰςεῖδον, κρατέος ἄλγε ἔχοντα,
λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
ἥτοι δὲ μὲν, σκηπτρόμενος χεοσὶν τε ποσίν τε, 595
λᾶαν ἄνω ὥθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι

ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότε ἀποστρέψασις κραταιὸς
αὗτις· ἐπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶς ἀναιδῆς.

αὐτὰρ ὅγε ἄψ ὥστασις τιταινόμενος· πατὰ δὲ ἴδρως
600 ἔρδεεν ἐκ μελέων, κονίη δὲ ἐκ κρατὸς ὁρώσει.

Τὸν δὲ μετεῖςενόησα βίην Ἡρακληίην,
εἰδῶλον· αὐτὸς δὲ μετεῖθανάτοισι θεοῖσιν
τέρπεται ἐν Θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἡβην.
[παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἡρῆς χρυσοπεδίλον.]

605 ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν, οἰωνῶν ὕσις,
πάντοστις ἀτυζομένων· δέ, ἐρεμνῇ νυκτὶ ἔοικός,
γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῷ φιν διστόν,
δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἔοικός.

σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτήρ,
610 χρύσεος ἦν τελαμών· ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
ἀρκτοῖ τέ, ἀγρότεροί τε σύνες, χαροποί τε λέοντες,
νυμῖναι τε μάχαι τε, φόνοι τέ ἀνδροπασίαι τε.
μὴ τεχνησάμενος μηδὲ ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
δές κεῖνον τελαμῶνα ἐῇ ἐγκάτθετο τέχνη.

615 ἔγνω δέ αὐτίκα κεῖνος, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
καὶ μὲν δλοφυρόμενος ἐπεια πτερόεντα προσηγύδα.

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχανος Ὀδυσσεῦ,
αὗτείλ, ἡ τινὰ καὶ σὺ οὐκὸν μόρον ἱγηλάζεις,
ὄντερ ἔγὼν ὀχέεσπον ὑπὲρ αὐγὰς Ἡελίοιο.

620 Ζηνὸς μὲν παῖς ἡα Κρονίονος, αὐτὰρ ὀιζὺν
εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ¹
δεδμήσην, δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλεται ἀέθλους·
καὶ ποτέ μὲν θάδες ἐπεμψε κύν' ἄξοντες· οὐ γὰρ ἔτερον
φράζετο τοῦδε τί μοι χαλεπώτερον εἴναι ἀέθλον.

625 τὸν μὲν ἔγὼν ἀνένεικα καὶ ἡγαγον ἐξ Ἄΐδαιο.

Ἐρμείας δέ μ' ἔπειψεν ὃδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ὦς εἰπών, ὁ μὲν αὐτὶς ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω.

αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι
ἀνδρῶν ἡρώων, οἷς δὴ τὸ πρόσθεν ὅλοντο.

καὶ νῦν κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ. 630

[Θησέα, Πειρίθοόν τε, Θεῶν ἐρικυδέα τέκνα.]

ἄλλὰ πρὸν ἐπὶ ἔθνος ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,

ἥχη Θεσπεσίη· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἥρει,

μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου

ἔξ Ἄϊδος πέμψειεν ἀγανὴ Περσεφόνεια. 635

αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιῶν ἐκέλευνον ἑταίρους

αὐτούς τὸν ἀμβαινειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.

οἱ δὲ αὖθις εἰςβανον, καὶ ἐπὶ οὐλῆσι κάθιζον.

τὴν δὲ κατ' Ωκεανὸν ποταμὸν φέρει κῦμα φόοιο.

πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὐρανός. 640

